Parasta osaamista

Erityinen tuki-webinaari 4.9.2018

14.00-14.30 Erityinen tuki osana henkilökohtaistamista ja HOKS-prosessia.
Lehtori, EO Annikki Torikka, TAMK.

14.30-14.55 Opiskelija toimijana- miten toimijuutta vahvistetaan?
Erityisopettaja Hanna Koskinen, Tredu.

14.55-15.20 Erityinen tuki työpaikalla tapahtuvassa oppimisessa,
Lehtori, AmEO Mervi Junno-Uski ja Lehtori, AmEO Tiina Räntilä,
Tredu, YHDESSÄ-hanke

15.20-15.50 Vaativa erityinen tuki.
Ammatillinen erityisopettaja Sanna Määttänen, Ammattiopisto Luovi.

15.50-16.00 Erityinen päätös.

Liitetaulukko 9. Tilastokeskus. Päivitetty 11.6.2018

Ammatillisen koulutuksen erityisopiskelijat erityisopetuksen toteutuspaikan mukaan 2004–2016

http://www.stat.fi/til/erop/2017/erop_2017_2018-06-11_tau_009_fi.html

Vuosi	Ammatillisessa erityisoppi-laitoksessa	Muussa ammatillista koulutusta antavassa oppilaitoksessa		Yhteensä [1]	Osuus ammatillisen koulutuksen opiskelija-määrästä, %	Ammatillisen koulutuksen opiskelija-määrä
		Erityis-opetus-ryhmässä	**Yleis-opetuksen ryhmässä** [2]			
2004	2 493	1 557	8 401	12 451	5,4	230 823
2005	2 464	1 863	9 618	13 945	5,7	243 398
2006	2 461	1 693	10 762	14 916	5,8	256 872
2007	2 461	1 718	11 279	15 458	5,8	266 479
2008	2 397	1 605	12 460	16 462	6,0	275 498
2009	2 536	1 659	14 066	18 261	6,5	281 572
2010	2 497	1 872	14 944	19 313	6,9	279 863
2011	2 579	1 805	15 679	20 063	7,2	279 266
2012	2 678	1 720	16 778	21 176	7,7	276 471
2013	2 873	1 487	17 414	21 774	7,9	277 184
2014	2 776	1 258	19 612	23 646	8,4	280 826
2015	3 196	1 049	20 100	24 345	8,6	282 338
2016	**3 284**	**762**	**21 399**	**25 445**	**8,9**	**286 943**

Ammatillisen koulutuksen lainsäädäntö 1.1.2018

- **Laki ammatillisesta koulutuksesta** 531/2017
- **Asetus ammatillisesta koulutuksesta** 532/2017

Uuden ammatillisen koulutuksen ytimessä ovat yksilölliset opintopolut, opiskelijan tarpeet, tavoitteet ja riittävä tuki.

- Nuorta ei - eikä aikuistakaan - saa jättää yksin tai liian itsenäisen oppimisen varaan.
- Henkilökohtaistaminen ja sillä saavutettavat yksilölliset opintopolut ovat uudistuksen tärkeimpiä elementtejä.
- Erilaiset ratkaisut opiskelussa lisääntyvät ja mahdollisuutta työpaikka-oppimiseen lisätään.
- **Samaan aikaan varmistetaan, että opiskelija saa kaikissa tilanteissa riittävän tuen oppimiseen.**

(Opetusministeri Sanni Grahn-Laasonen OKM 5.10.2017)

Henkilökohtainen osaamisen kehittämissuunnitelma (44 ja 45 §)

HOKS

HOKSiin kirjataan

- osaamisen hankkimisen ajoitus ja tavat
- tarvittava ohjaus ja tuki sekä
- opiskelijan henkilökohtainen urasuunnitelma..
- Jos opiskelija tarvitsee erityistä tukea, koulutuksen järjestäjä tekee päätöksen erityisestä tuesta.
- Opiskelijan kanssa keskustellaan tarvittavista tukitoimista ja sovitut tukitoimet kirjataan HOKSiin.

(Erityisen) tuen tunnistaminen

- Onko tuen tarve tilapäinen/ pitkäaikainen, säännöllinen ?
- Opiskelijalle tilapäisesti annettavaa erityistä oppimisen tukea ja ohjausta ei katsota erityiseksi tueksi.
- Tuen tarve ja tuen muodot määriteltävä jokaiselle opiskelijalle yksilöllisesti!
- Erityistä tukea tarvitsevat opiskelijat ” ”tarvitsevat huomattavasti enemmän ja erilaista tukea kuin muut opiskelijat”.
- **Tutustu**: Erityinen tuki ammatillisessa koulutuksessa (linkki alla)
- https://eperusteet.opintopolku.fi/eperusteet-service/api/dokumentit/4637898

Erityinen tuki 64§

Kenelle?

Opiskelijalla on oikeus erityiseen tukeen, jos hän

- **oppimisvaikeuksien, vamman, sairauden tai muun syyn vuoksi**
- **tarvitsee pitkäaikaista tai säännöllistä erityistä oppimisen ja opiskelun tukea** tutkinnon tai koulutuksen perusteiden mukaisten ammattitaitovaatimusten tai osaamistavoitteiden saavuttamiseksi.

Puhutaan erityisestä tuesta, ei erityisopetuksesta

Erityisellä tuella tarkoitetaan

- **opiskelijan tavoitteisiin ja valmiuksiin perustuvaa**
- **suunnitelmallista pedagogista tukea sekä**
- **erityisiä opetus-ja opiskelujärjestelyitä**

Tavoitteena on, että opiskelija

- saavuttaa tutkinnon tai koulutuksen perusteiden mukaisen ammattitaidon ja osaamisen
- erityisen tuen antamisen tavoitteena on lisäksi **edistää opiskelijan kokonaiskuntoutusta yhteistyössä kuntoutuspalveluiden tuottajien kanssa**.

Opiskelija toimijana – miten toimijuutta vahvistetaan?

Erityisopettaja Hanna Koskinen

Aikaisemmat kokemukset?
Kyvyt?
Vahvuudet?
Motivaatio?
Opiskelutaidot?
Oman toiminnan ohjaus?
Ryhmä?

Opiskeluympäristö:
- selkeä?
- ymmärrettävä?
- hallittava?

Erityinen tuki työpaikalla tapahtuvassa oppimisessa

Mervi Junno-Uski
Tiina Räntilä

Esittely

- Mervi Junno-Uski
- Tiina Räntilä

Työpaikka oppimisympäristönä

- hotelli- ravintola- ja cateringalan perustutkinto/kokki
- kolme toisen vuoden opiskelijaryhmää pilotissa mukana
- opiskelijat opiskelivat kokin osaamisalan opintoja työelämäpainotteisesti
- koko lukuvuosi 2015-2016 työelämässä

- kokemukset erityistä tukea tarvitsevien opiskelijoiden ohjaamisesta työpaikoilla perustuvat työpaikka oppimisympäristönä –pilottiin ja ammatilliseen erityisopettaja -koulutukseen

Erityinen tuki työpaikalla tapahtuvassa oppimisessa

1. Ennen jakson alkua
   - opiskelijan tunteminen
   - työpaikan/työpaikkaohjaajan tunteminen (halu ja asenne ohjaamiseen)
   - opiskelijalla riittävät perustaidot
   - opiskelija oikeaan aikaan työpaikalle/omat polut
   - tutustuminen työpaikkaan
   - riittävä informaatio työpaikalle/laki/opiskelija itse

2. Jakson aikana
   - opettajan riittävä tuki ja tiivis yhteydenpito
   - opettaja toimii suodattimena opiskelijan ja ohjaajan välillä/henkilökohtaiset keskustelut
   - selkeät tehtävät/pala palalta ja riittävästi aikaa
   - vähän kerralla ja rauhallisesti edeten
   - kannustaminen pienissäkin onnistumisissa
   - palaute

3. Jakson jälkeen

- palaute ja arvionti
- kokemukset ja havainnot/katse tulevaisuuteen
- työllistymisen mahdollisuudet

- apuja työpaikalle
  - Ammattipolku.fi
  - Ohjaan.fi
  - HOJKS-kortisto

tredu

YHDESSÄ

Kiipulasäätiö, Silta-Valmennusyhdistys ry, Tredu

YHDESSÄ

- Hanke on lähtenyt käyntiin tarpeesta löytää erityistä tukea tarvitseville opiskelijoille sopivia työpaikkoja sekä tiivistää eri tahojen yhteistyötä. Tarkoituksena on myös viedä tietoa ammatillisen koulutuksen uudistuksesta työpaikoille.

- Hankkeen toimenpiteillä edistetään välittömästi tai välillisesti koulutuksesta koulutukseen tai työelämään siirtymistä tai muita siirtymiä työelämän muutosvaiheessa.

Tavoitteet

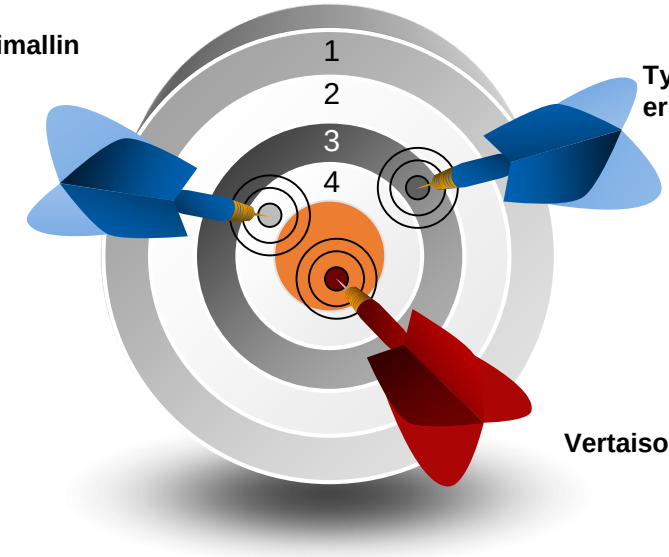

Työpaikka-agenttimallin kehittäminen

Työpaikkojen löytyminen erityistä tukea tarvitseville

Vertaisoppimisen kehittäminen

Toimet

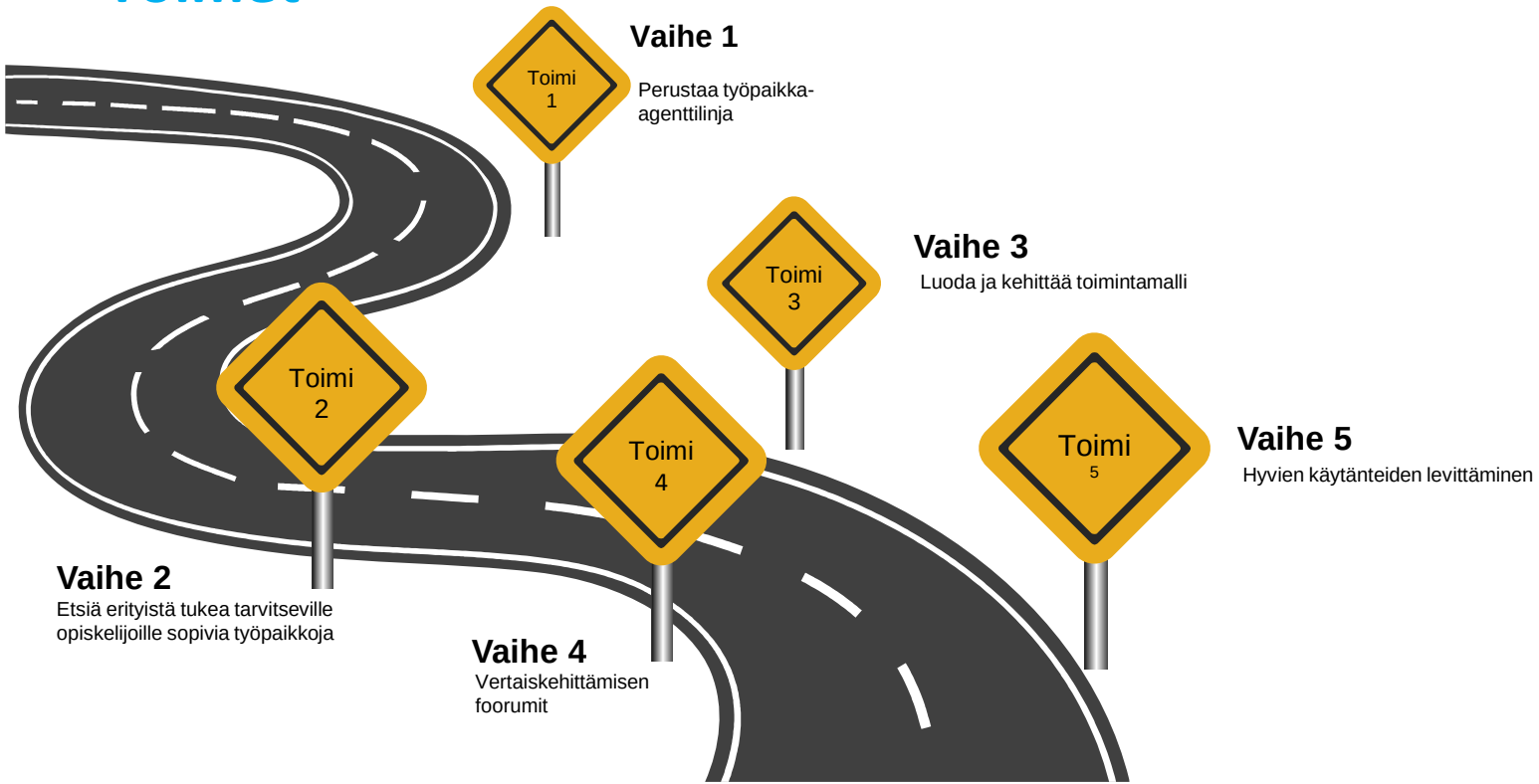
Toimi 1
Vaihe 1
Perustaa työpaikka-agenttilinja
Toimi 2
Vaihe 2
Etsiä erityistä tukea tarvitseville opiskelijoille sopivia työpaikkoja
Toimi 3
Vaihe 3
Luoda ja kehittää toimintamalli
Toimi 4
Vaihe 4
Vertaiskehittämisen foorumit
Toimi 5
Vaihe 5
Hyvien käytänteiden levittäminen

Tavoiteltavat tulokset

Määrälliset tulokset

1. Sopivien työpaikkojen löytyminen
2. Työllistyminen
3. Ammatillisen koulutuksen tuloksellisuuden lisääminen

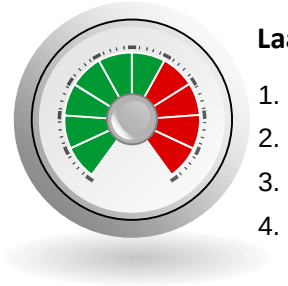

Laadulliset tulokset

1. Syrjäytymisen ehkäisy
2. Yhteiskuntavastuun toteuttaminen
3. Sopivat työpaikat ja halu ohjata
4. Nopea avun saanti ongelmatilanteissa
5. Ammattitaidon kehittyminen
6. Tasalaatuisuus
7. Tietoisuuden lisääminen ammatillisen koulutuksen uudistuksesta
8. Verkostoituminen

Pirkanmaan ammatillisen erityisopetuksen koordinaatiokeskus

- yhteistyö
- ammattipolku.fi

Kiitokset mielenkiinnosta!

Ei ole tarkoituskaan,
että meri on tyyni vaan,
että purjehtija on taitava.

Kiitos, kun olitte mukana
ja erityisen hyvää syksyä
teille kaikille!